Els **axelians** a Montaspre

Pere Cantón i Playà, Antoni Moreno i Muñoz

Entorn geogràfic i arqueològic

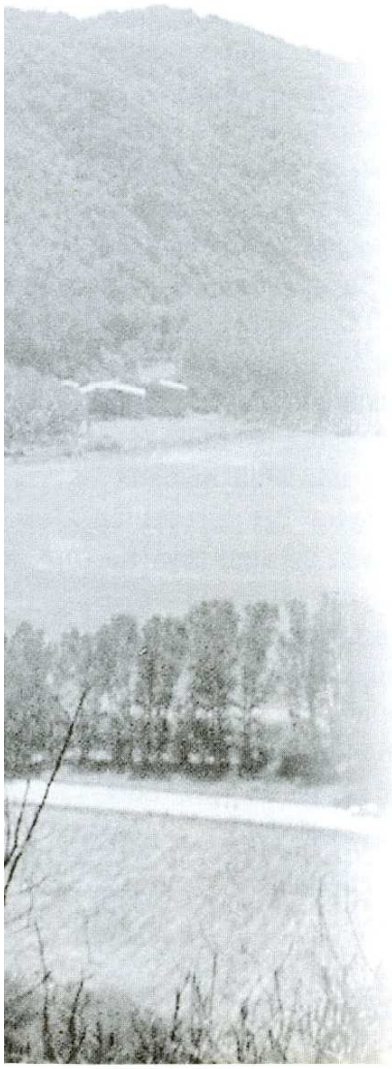
El terme municipal de Sant Julià de Ramis, comarca del Gironés es troba a uns 4 km, al nord de Girona, just on l'anomenat Pla de Girona es tanca per les darreres estribacions de les Gavarres i les primeres de la Serralada Transversal, formant un congost vorejat pel riu Ter.

D'una superficie de 18'12 km2, s'esten a la riba esquerra del Ter, a l'indret de confluència del Terri, comprén una sèrie d'elevacions, com Montaspre, la muntanya de Sant Julià i Montagut, que formen davant la serra Sant Miquel del nord-oest de les Gavarres, el congost del Ter.

El terme limita pel nord amb el de Vilademuls, pel nord-est amb el de Celrà, pel sud amb el de Sarrià de Ter, pel sud-oest amb el de Palol de Revardit i pel nord-oest amb el de Cornellà de Terri. La xarxa hidraulica està formada per la riera de la Farga, els torrents de la Garriga i de Riudellots i els rius Terri i Ter, així com nombroses fonts. Es una zona estratègica, la del congost del Ter, perqué controla les comunicacions del Pla de l'Estany-Alt Empordà amb el Gironés, això explica que s'hi hagin trobat testimonis d'habitat humà de les èpoques més remotes. Com a zona de trànsit important des d'èpoques molt reculades, el congost sobresurt per la llarga presència d'assentaments humans en el seu teritòri, des del Paleolític fins els nostres dies, ja siguin de caire esporàdic o bé més sedentari. La seva privilegiada situació, en els contraforts més occidentals de les Gavarres, permet un fàcil control del territòri del Pla de Girona, així com les vies de comunicació que hi confluexen, vertebrades o en funció del Ter. Aquests eixos viaris naturals posen a l'abast la relació del litoral, per la banda de llevant amb l'interior, a ponent per mitjà del Pla de Banyoles, alhora que formen cruilla amb el pas nord-sud l'antic camí d'Heracles, més tard conegut com la via Augusta.

Així doncs, no és d'estranyar que la combinació de plana, muntanya, aigua i comunicacions atregués des d'antic tot tipus d'assentaments humans sobre aquesta zona.

La muntanya del Montaspre forma part de les últimes estri-

bacions de la serra de Rocacorba, s'eleva orientada en direcció nord-sud, entre la de Montagut i la de Sant Julià a l'esquerra del curs mitjà del riu Ter, és de configuració allargassada, el cim en forma de carena amb tres turonets, assoleix una altura de 205 metres sobre el nivell del mar. Montaspre mira a la vall del Ter i a l'entrada de la comarca del Pla de l'Estany, als seus peus al nord transcorre el torrent de Riudellots i al sud la riera de la Garriga, geologicament les vessants inferiors de llevant són de marges vermelles pertanyents a la formació Pontils, la resta corresponent a calcàries.

En la part superior el sol ès prim i d'orografia irregular, aflora la roca calcària, el lloc és molt erosionant i desforestat.

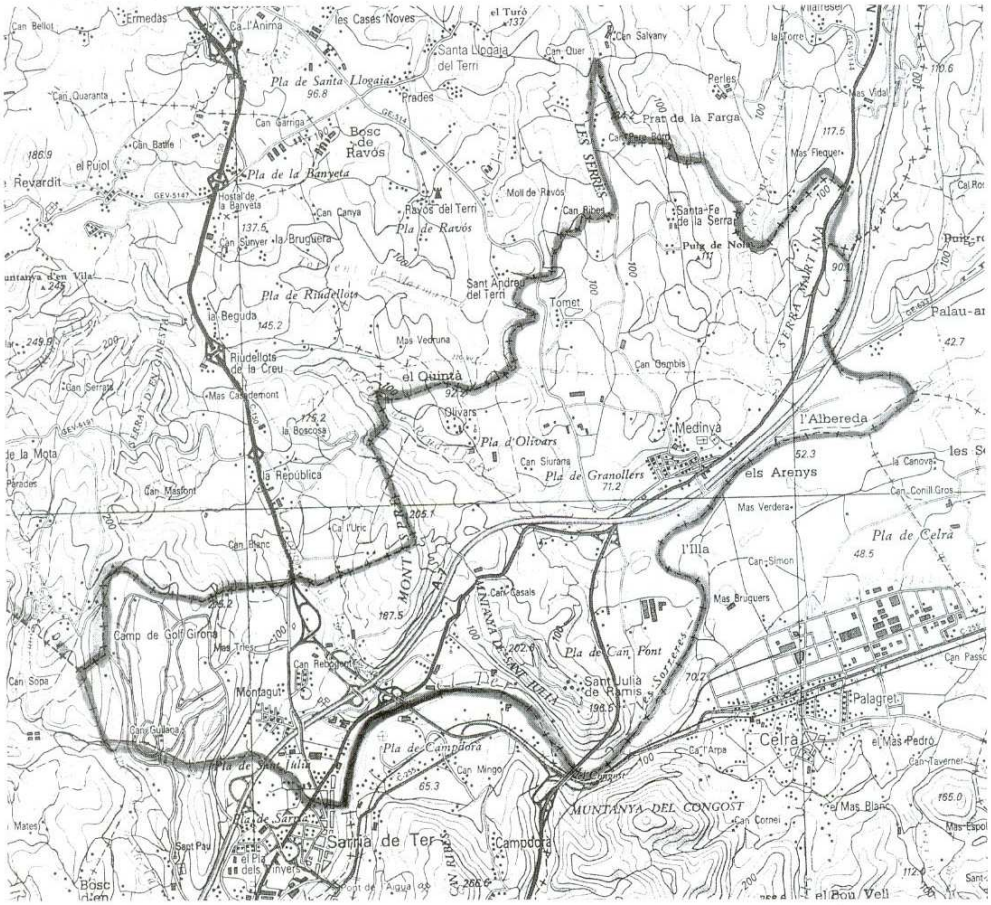
Tall geològic de Montaspre.

A. Primari (Paleozoic). Pissarres.

B. Secundari (Mesozoic final). Terciari (Cenozoic inferior). Formació Pontils, argiles i marges vermelles, amb canals d'arenisques i conglomerats intercalats.

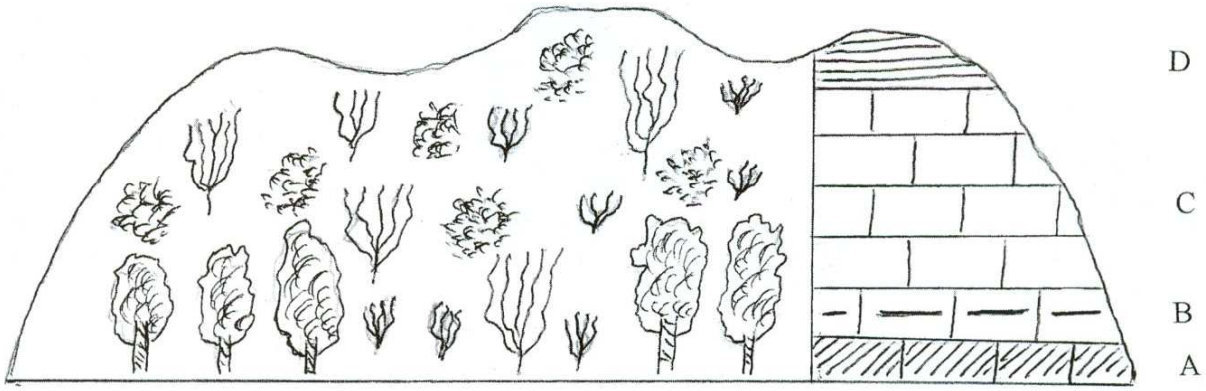
C. Terciari (Cenozoic). Calcàries eocèniques d'origen marí.

D. Quaternari (Plistocè i Holocè). Clapes aïllades d'argiles vermelles.

Terme municipal de Sant Julià de Ramis

La vegetació del cim és de matollar, amb algunes capes de pi blanc en les vessants inferiors. La seva elevada situació permet una bona observació de la plana a l'entrada del riu Ter en el Congost, està per tant estratègicament en la ruta d'emigració d'animals. La comunitat paleolítica del Montaspre feia una vida nòmada i viatgera, les estades en aquest paratge eren curtes, associades als canvis d'estacions, el seu vivac fou el lloc on es desenvolupava la vida social, situat en un punt estratègic per tal de poder obtenir aliments, quan

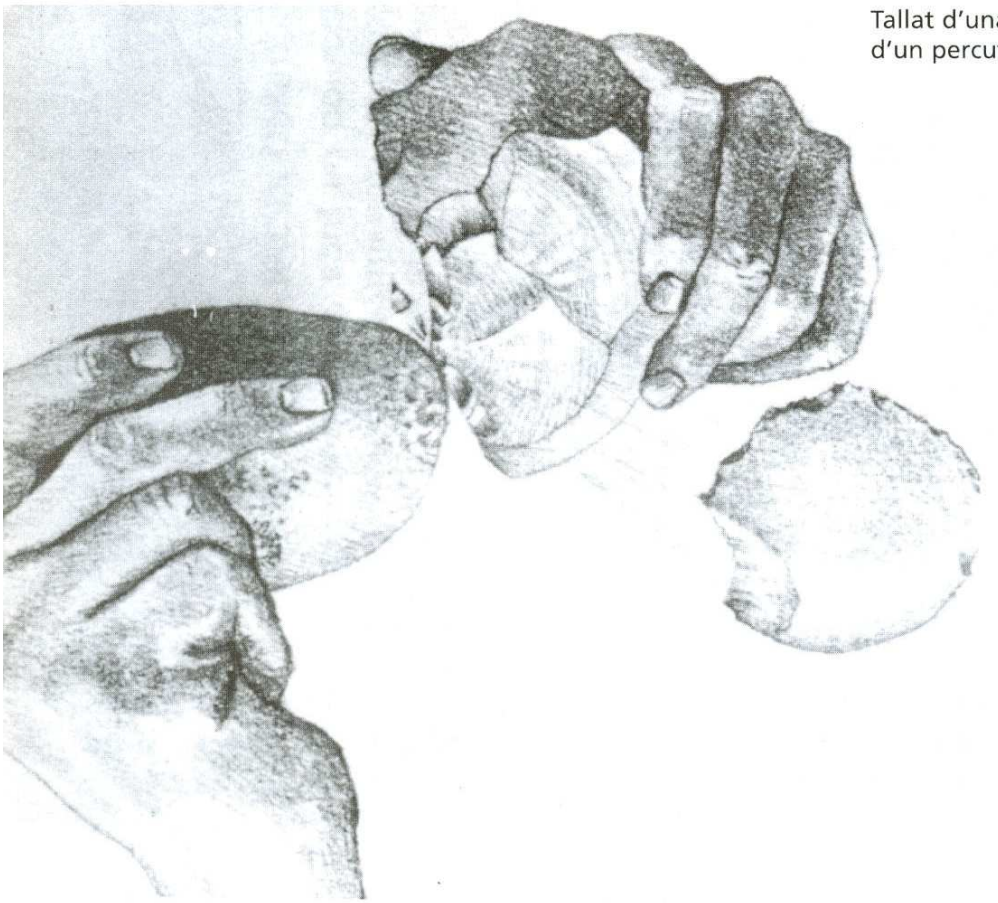
aquests escasejaven es traslladaven a un nou emplaçament, sens dubte arribaren a aquest lloc reseguint els rius, sobretot el Ter, molt important ja en aquella època arriba a assolir una alçada d'uns 100 metres sobre el seu curs, fa cent mil anys el llit del riu corria uns 50 metres més amunt que avui dia. Els homes i dones de Montaspre es movien dins un ambient de tipus fluvial, on el riu Ter i els seus corrents d''igua vertebraven de forma aclaparadora la seva vida caçadora, sens dubte aquest corrent hidràulic fou el responsable de les primeres ocupacions humanes d'aquest indret, l'aigua és la font de la vida animal i també humana, el riu arrossega tota mena de materials que seran explotats pels experts de la Prehistòria, fonamentalment els còdols o rierencs que faran servir per fabricar-se les eines per a la cacera i per tota mena d'activitats domèstiques.

Les restes lítiques són el testimoni de la vitalitat humana en la Prehistòria més llunyana.

Els caçadors que varen viure al Montaspre van utilitzar tot tipus de matèries per fer les eines. Avui coneixem unicament les fetes en pedra: còdols de quars, quarsita, pòrfir.... que l'home transportava des del riu Ter fins al campament on eren transformats.

La manera més emprada per fabricar les eines és la percussió directa que consisteix a colpeijar un còdol, que s'aguanta amb una mà sobre un altre còdol sostingut amb l'altra mà, així amb cops successius s'obtenen estelles de pedra (esclats) i un còdol tallat (nucli). L'estació del Montaspre ha donat material tallat que es compon fonamentalment de petites ascles i alguns còdols tallats, de forma centripeta i bifacialment per tal d'obtenir material de precisió.

Tot plegat constituia un medi ecològic propici que facilitava la vida d'una petita societat de caçadors autosuficients, perfectament integrada en el medi.Lligats al paisatge i al clima diferents especies d'animals han conviscut amb els homes i les dones al Congost, fa cent mil anys hi havia cavalls, rinoceronts, cèrvols, cabirols,

Tallat d'una peça amb l'ajuda d'un percutor (martell).

daines, rens, braus, cabres pirinenques, isards, porcs senglars, conills, llebres, gats salvatges, panteres, lleons de les cavernes, talpons europeus, llangardaixos verts, goluts, tortugues. Segons els canvis climàtics d'altres espècies també frequentaren aquesta zona com els mamuts els bisons, les hienes, els ases, els linxs. Al Roselló i en les terrasses dels rius costaners, Tet,Tech i Agly, s'ha detectat vida de grups humans molt arcaics, que ocupaven les esmentades terrasses ja en temps de la glaciació de Günz. Aquests grups evolucionen en tot el migdia Mediterrani, durant èpoques paleolítiques posteriors fins els temps de la glaciació de Riss, en que s'observa un fort creixement demogràfic en tota la regió, amb el gran desenvolupament de les tècniques de talla dels útils de treball (tècnica Levallois), especialment sobre les matèries de bona exfoliació. Les investigacions realitzades en el N.E. de Catalunya a partir de 1972 per l'A.A.G. demostren una equivalència cultural en les terres situades en aquesta part del sud dels pirineus i es consideren per tant corresponents a un mateix ambient i complexe cultural.

El terme de Sant Julià de Ramis és un dels centres prehistòrics més importants de les comarques gironines, fins als moments s'han identificat nou estacions paleolítiques, representen una amplia diversitat de cultures.

N'hi ha dues del Paleolític inferior (arcaic, 650.000 anys abans d'ara) amplaçades a l'aire lliure, Costa Roja i Mas d'En Galí; del Paleolític inferior (pre-mosterià, 100.000 anys abans d'ara), dos , una en l'abric Pedra Dreta i l'altre a l'aire lliure, Can Garriga. Paleolític mitjà (mosterià, 70.000 anys abans d'ara), l'estació a l'aire lliure coneguda com Cruïlla de Cornellà. Paleolític superior, tres assentaments en cova, Cau de les Goges i Can Vicenç (solutrià, 18.000 anys abans d'ara) i Cova de les Goges (magdalenià, 15.000 anys abans d'ara). Epipàleolític l'Abric del Bosquetó (8.000 anys abans d'ara)

Història de la Descoberta

Els anys setanta i vuitanta varen ser especialment fructifers en la recerca i descobriment d'importants estacions paleolítiques a les comarques gironines, un petit grup d'investigadors encapçalats per Josep Canal, aportaren dades de l'antiguitat de l'home en les nostres terres, els professionals de l'arqueologia varen tenir que acceptar les evidències, les proves materials, abundants, eren contundents, cal dir que això va permetre documentar un Paleolític arcaic, honònim dels més vells trobats a Europa. Entre aquests homes i dones de l'Associació Arqueològica de Girona, destacava la presència d'un jove estudiant d'arqueologia nascut a Ribes de Freser, Eudald Carbonell, avui dia encara vinculat a nosaltres.

Vista de la vessant oest de Monttaspre.

Un dels centenars de jaciments descoberts i prospeccionat fou la muntanya de Montaspre, l'any 1982, el grup de recerques format per E. Carbonell, J. Abad varen localitzar indústria lítica en diversos llocs, principalment en la carena. I també el jaciment que ara estudiem, el 26 de juny de 1999, Joan Abad i Pere Cantón redescobriren l'estació que hem batejat amb el nom de la muntanya Montaspre.

Descripció del jaciment

Durant la darrera era geològica, el Quaternari es situa la primera de les etapes de la història de la humanitat: el Paleolític.

L'estació de Montaspre va ser una instal.lació de temporada a l'aire lliure, estratègicament, la zona també és important, ja que per allí s'accedeix al llac de Banyoles i a la part alta de les comarques de Girona.

Freqüentada en diverses ocasions, habitada pels nòmades caçadors anteneandertals, aquests predecessors de l'home modern es movien al llarg de tota la comarca, explotant tot l'entorn. Cal dir que els homes que varen fabricar els útils recuperats al tecnocomplex de Montaspre, pertanyuen al grup de anteneandertals que ocupaven, ja d'una manera densa en la glaciació de Riss, les

La muntanya de Sant julià, vista des del cim de Montaspre.

comarques de Girona al sud dels Pirineus i el Roselló al nord dels mateixos, coetanis de Homo tautavelensis, descobert per H. De Lumley a la cova de l'Aragó en el municipi de Talteüll (Pirineu oriental francès).

Les restes dels vint-i-dos individuss trobats a la cova de l'Aragó pertanyien a H. Heidelbergensis: un dels aspectes més rellevants d'aquests homínids és que enterraven els seus morts, tenien una capacitat cranial de 1.200 cm3. I la seva alçada mitjana era d'uns 1'65 m. Descendent directe de H. Antecessor, va viure des de fa uns 450.000 anys fins fa uns 250.000 anys.

L'home d'aquest moment ha exercit una intensa activitat per obtenir els aliments bàsics per la seva supervivència i la del grup amb el que conviu, practicava la caça major, la cacera menuda i la recol.lecció de fruits i vegetals, estava reservada a les dones i als nenes, descobrint el foc per escalfar-se i cuinar, desenvoluparen les seves activitats en un marc geogràfic semblant al d'avui però amb un paisatge vegetal i aqüifer que es transformava segons el clima.

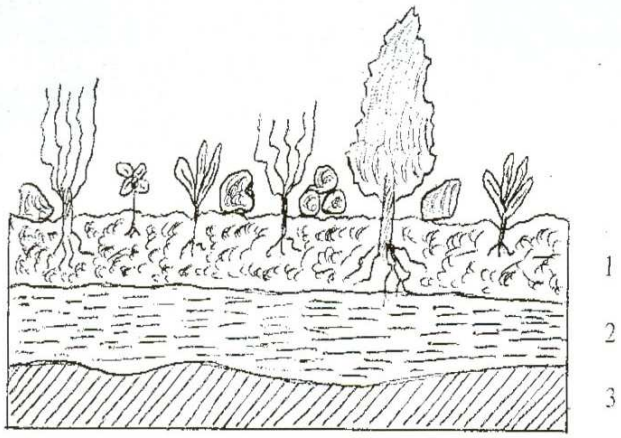
La formació superficial del Montaspre no és producte de cap sedimentació, sinó de la configuració d'un sol a partir del substrat de la calcària eocènica d'origen marí compacte i dura, aquest és un sòl bru mediterrani, fersialític, format per "terra rossa", (l'argila vermella procedent de la descalsificació de la calcària) i el seu gruix no sobrepassa els 30 cms. Les peces lítiques, per tant, apareixen en superficie i en mig de les argiles les quals han estat remogudes i arrossegades per les aigües.

Els materials es troben en posició secundària sobre els terrenys calcàris que formen el substrat de Montaspre, el lloc exacte on es localitzava el jaciment arqueològic és un faldar orientat a migdia, prop del cim situat més al sud, per sobre d'una pedrera abandonada anomenada la Piasa, a uns 180 metres sobre el nivell del mar, rep moltes hores d'insolació i es troba a redós del vent. La desmantellació del jaciment no ens permet poder comprovar si el conjunt lític, úniques restes conservades, forma part d'alguna estructura d'ocupació determinada.

La indústria d'aquesta estació recollida en superficie presenten corrossió i pàtines negres

degut a la seva explosió durant mil.lenis als agents atmosfèrics, l'erossió en la part superior del cim del puig, ha deixat la zona sense terres i aflora per tot arreu la roca calcària, unes poques peces s'han escapat de la degradació exterior i conserven part de crosta calcària deguda als canvis atmosfèrics soferts després de l'abandomanet de les eines.

Seqüència estratigràfica de Montaspre.

1-Nivell de vegetació actual (garrigues), fragmants petits de calcàries i algún instrument arrossegat per l'erosió de la part alta amb matriu de terra fosca.

2-Nivell arqueològic amb llims fins de color vermellós.

3-Placa de roca calcària.

La presència d'esclats de diferents dimensions i algún còdol amb signes de percussió testimonien que els instruments eren fabricats en el mateix lloc, algunes rascadores,becs i osques poden ser indicatius d'una elemental activitat domèstica. Si hi afegim que les peces són recollides en una àrea determinada, veurem que pot tractar-se d'un campament. Cal tenir present també que els materials lítics recuperats són al.lòctons d'aquest lloc, per tant han hagut de ser portats nacessàriament ací.

Les eines s'usaven per tallar, raspar, gratar,trencar,foradar els ossos, la fusta, la carn, la pell, els vegetals o la terra.

En general les eines utilitzades pertanyen a una varietat del Mode 2 (Axelià), dedicades a la fabricació d'objectes de gran format i també a útils de petit format, d'aprofitament maximal i ben estructurat de la primera matèria, amb formes d'explotació poc estandaritzades i sistemàtiques, que donen com a resultat nuclis irregulars i voluminosos. Es van configurar principalment per escorxar animals i per transformar la fusta.

L'establiment de l'anomenada tècnica Levallois fa uns 350.000 anys, assenyala el progrés de la fabricació d'eines de pedra. A partir d'una especial preparació del nuclis, aquesta tecnología permetía d'obtenir ascles llaugeres i talladores, el contorn de les quals s'utilitzava com a ganivet. Obrades amb les matèries primeres locals, és conegut que la tècnica Levallois es comença a emprar durant la glaciació de Mindel, si bé es sistematiza a partir del Mindel-Riss assolint en el Migdía Mediterrani la seva màxima utilització en el Riss i Würm II.

Ara fa 300.000 anys, existía un ecosistema molt ric i variat, amb aigua abundant, marcat per un clima més humid i més fred que l'actual.

La indústria, la seva composició és la següent:

B.P.	209	BASES POSITIVES (ESCLATS
B.N. 1A G.	34	BASES NEGATIVES DE 1A GENERACIÓ (NUCLIS, CÒDOLSTALLATS)
B.N. 2A G	80	BASES NEGATIVES DE 2A GENERACIÓ (ESCLATS RETOCATS)
TOTAL	323	

Estadística de la indústria per grups i la relació amb la matèria primera, el nombre i el tant per cent.

ROCA	B.P.	B.N. 1a G			B.N. 2a G				Nombre	%
	Esclats	Choppers	Chopping T	Nuclis	Rascadores	Raspadors	Ganivets	Puntes		
Quars	134	2		15	24		1	15	191	59,13
Quarsita	72		4	5	17	4	7	8	117	36,22
Pòrfir	1	2		2	2				7	2,16
Calcedònia			1	2	1			1	5	1,54
Basalt	1			1					2	0,61
Lidita	1								1	0,30
Total	209	4	5	25	44	4	8	24	323	
%	64,70	1,23	1,54	7,73	13,62	1,23	2,47	7,43		

Classificació dels esclats, de taló cortical i no cortical

		QUARS	QUARSITA	PÒRFIR	CALCEDÒNIA	LIDITA	BASALT
Esclats en brut	T.C	23	4			1	
	T.N.C.	111	68	1			1
Esclats retocats	T.C.	9	2				
	T.N.C.	31	34	2	2		
Nombre		174	108	3	2	1	1

La tècnica de talla en la producció désclats, 289 exemplars, hi ha un clar predomini d'esclats amb taló cortical, 86'50%, i escas nombre de talons corticals, 13'49%, característiques d'una tecnologia avançada. L'abundància d'esclats demostra la localització d'un taller de talla.

La matèria primera utilitzada pels caçadors de Montaspre en la confecció d'esclats predomina el quars 174 (60'2%), i la quarsita representada en 108 (37'37%). En les quarsites s'aprecia un notable index de talla Levallois.

Bases Negatives de 1a Generació

Tipus	Nombre	%
Choppers	4	11,76
Chopping-tools	5	14,70
Nuclis	25	73,52
Total 34 peces		

Bases Negatives de 2a Generació

Tipus	Nombre	%
Rascadores	44	55
Raspadors	4	5
Ganivets	8	10
Puntes	24	30
Total 80 peces		

Descripció morfotècnica.

Indústria sobre còdol.

Els Choppers: Instruments tallats parcialment per una sola cara, amb una sola aresta. Base negativa.
Usats com a destrals de mà, sobretot servien per trencar els lligaments de les articulacions dels animals superiors, per a fracturar els ossos llargs per tal d'aprofitar-ne el moll i també per a trencar trossos gruixuts de fusta.
Totalitzen quatre peces, dues fabricades sobre còdols de quars i dos sobre pòrfir.
Els chopping-tools. Instruments tallats parcialment per ambdues cares, presenten una sola aresta. Base negativa.

Al complex del Montaspre s'han recuperat quatre sobre còdol de quarsita i un altre amb calcedonia.

Els Nuclis matrius dels quals s'extreuen esclats. Base negativa. Els nuclis recuperats són de talla multifacial centripeta, pertanyents als tipus anomenats boles polièdriques, discoïdals i prismàtics de mida petita, degut a la gran quantitat, d'extraccions que s'hi ha fet. Totalitzen tretze unitats, cal afegir-hi dos petits nuclis preparats sobre còdol.

De quarsita dos empran en la seva confecció la tècnica Levallois, i tres sobre còdol. També s'usa la calcedonia dos exemplars, dos de pòrfir i un sobre basalt.

Industria sobre esclat.
Bases Positives

Els Esclats. Peces que provenen de la talla d'un nucli, i llur morfologia es caracteritza per la presència de taló i bulb.
Els esclats no retocats (en brut) són de diversa tipologia, uns provenen de desbast de còdols i d'altres de talla centripeda característica de nuclis preparts. Hem triat una mida de superior als 2 ctms. Per a determinar un possible nivell d'utilització funcional d'aquest grup predominant, el desgast d'uns i la falta de retocs dels altres, ens fa classificar en aquest conjunt el esclats que probablement no foren utilitzats com instruments.
La matèria més feta servir per tallar esclats és el quars amb 134 unitats (64'10%) i la quarsita 72 peces (34'50%).

Bases negatives de 2ª Generació

Els esclats retocats. Són eines que presenten una moforlogía diversa, rascadores, raspadors, ganivats, puntes, adaptades a les necessitats d'activitats complementàries a la cacera com pot ser la domèstica.

En el període d'ocupació que estem analitzant, és molt dificil parlar d'una especialització absoluta de les eines, cal dir que hi ha la possibilitatt que algunes de les que presenten morfologies diferents hagin pogut tenir una mateixa funció o bé que una mateixa eina amb una forma determinada hagi pogut ser utilitzada en tasques diferents.

Les Rascadores. Instruments obtinguts per retocs continuats, laterals, transversals o bé latero transversal, tenen una funció múltiple, rascar, tallar, serrar.
Per les rascadores de quars es van fer servir esclats totalment tallats, en escases ocasions n´hi ha amb part del "cortex" del

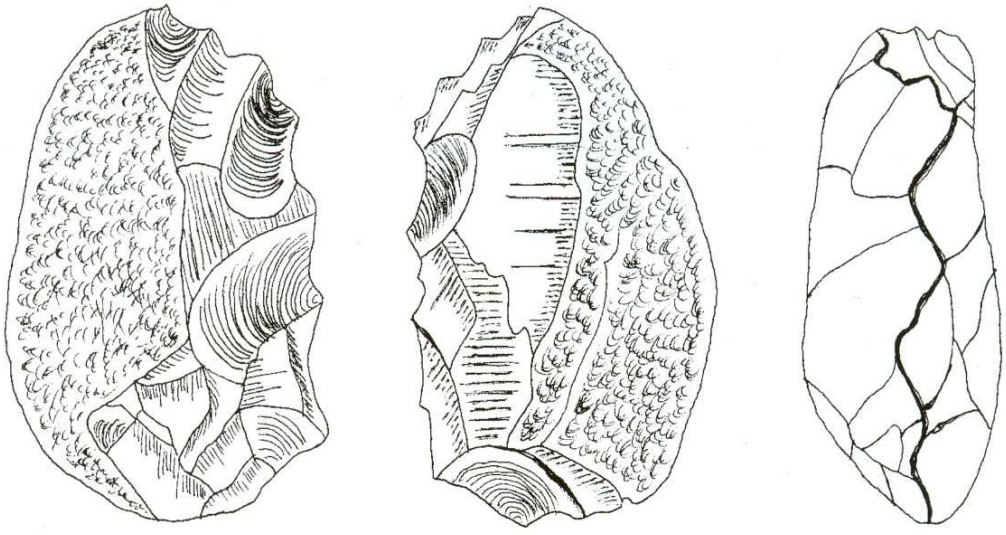
còdol, de tecnologia irregular per la duresa de la màteria, però cal dir que en general són ben caracteristizades, predominen les laterals, de retoc simple marginal o pla, i preferentment unifacials. Les quarsites faciliten una bona exfoliació concoidea, s'aprecia en els esclats transformats en eines d'aqueste material una relativa abundor de tècnica Levallois, les treballades lateralment són les més emprades, s'utilitza la quarsita de color gris i la gris marronós.
Al Montaspre es l'eina més habitual, n'hi ha vint-i-quatre de quars, disset de quarsita i en d'altres materials poc més representatius.

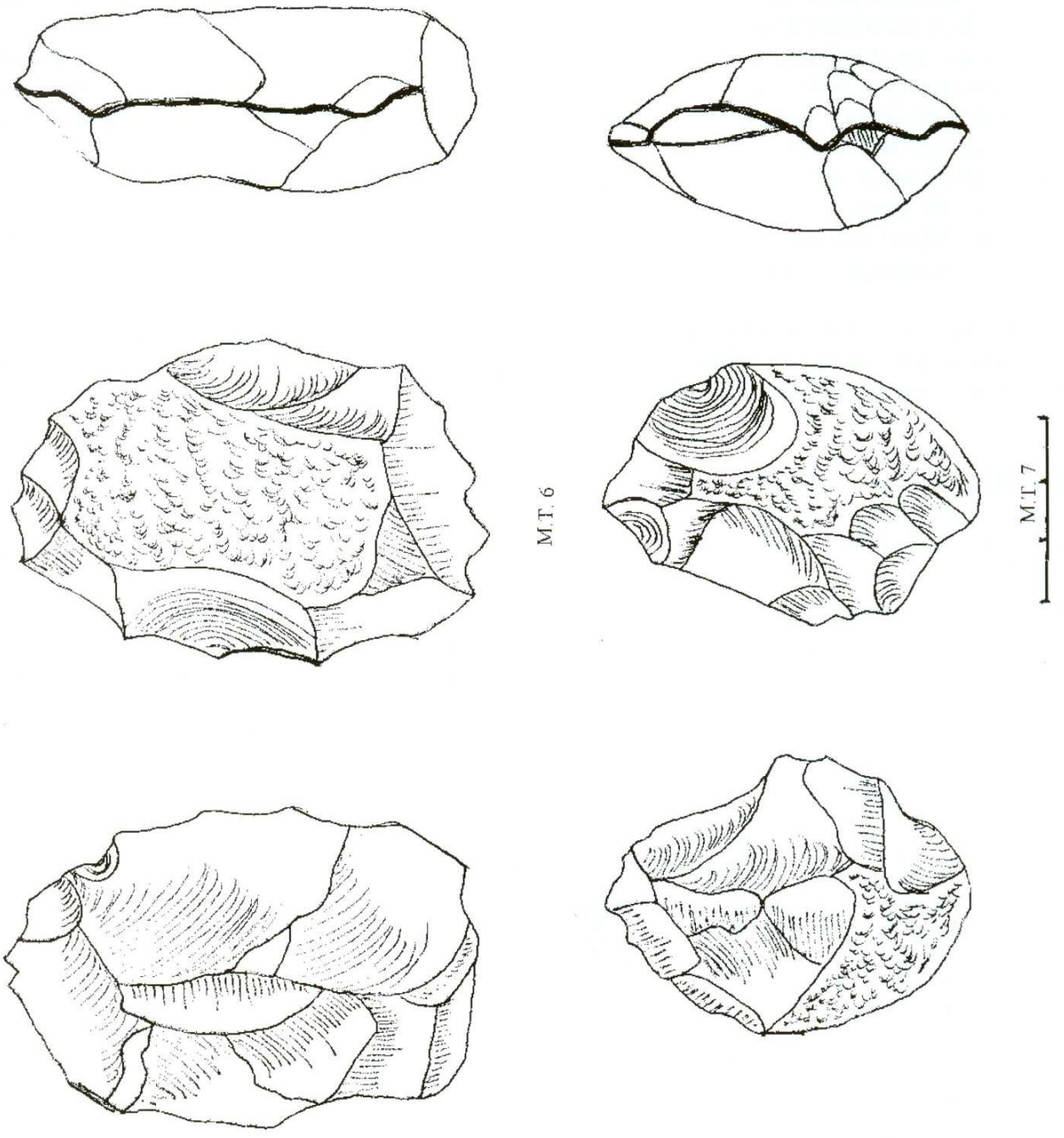
Els Raspadors. Instruments que presenten retocs a la zona distal.
La part activa dels raspadors és particularment sòlida i tallant, permet de treballar les matèries reisstents com ossos, banyes o troncs i d'altres més suaus com les pells. S'han identificat quatre raspadors sobre quarsita, de color gris o marró.

Els Ganivets. Instruments que mostren un retoc allargat, generalment lateral. Són objectes que foren utilitzats per tallar les parts tendres, especialment dels aliments, per tant no necessitaven una preparació especial en la seva confecció. S'emprà principalment esclats gruixuts, generalment amb "cortex", la zona de tall és simple, gairabé sense retocs secundaris. Per aquestes eines s'emprà preferentment la quarsita de color gris i marró, representat per set peces. N'hi ha també un de quars.

Les Puntes. Instruments convergents de variada morfologia. Aquestes eines estan relacionades amb la cacera, però també tenien un ús domèstic fen-se servir com perforadors o ganivets. Relativament abundants. N'hi ha quinze de quars; vuit de quarsita de color gris i marró i una de calcedonia de tonalitat gris clar.

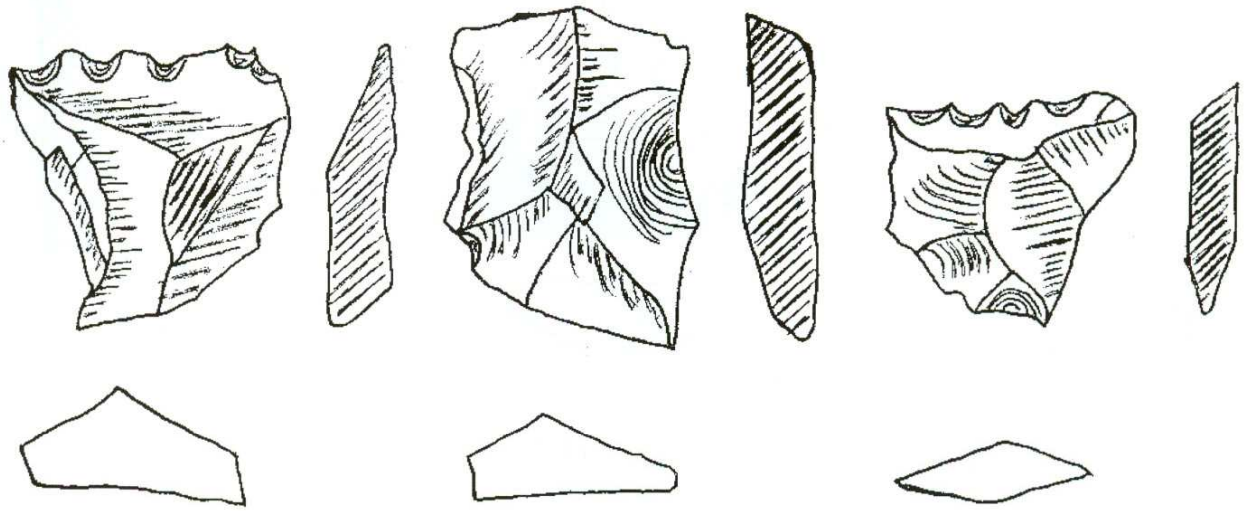
Descripció gràfica dels instruments, totes les peces han estat dibuixades a mida natural.

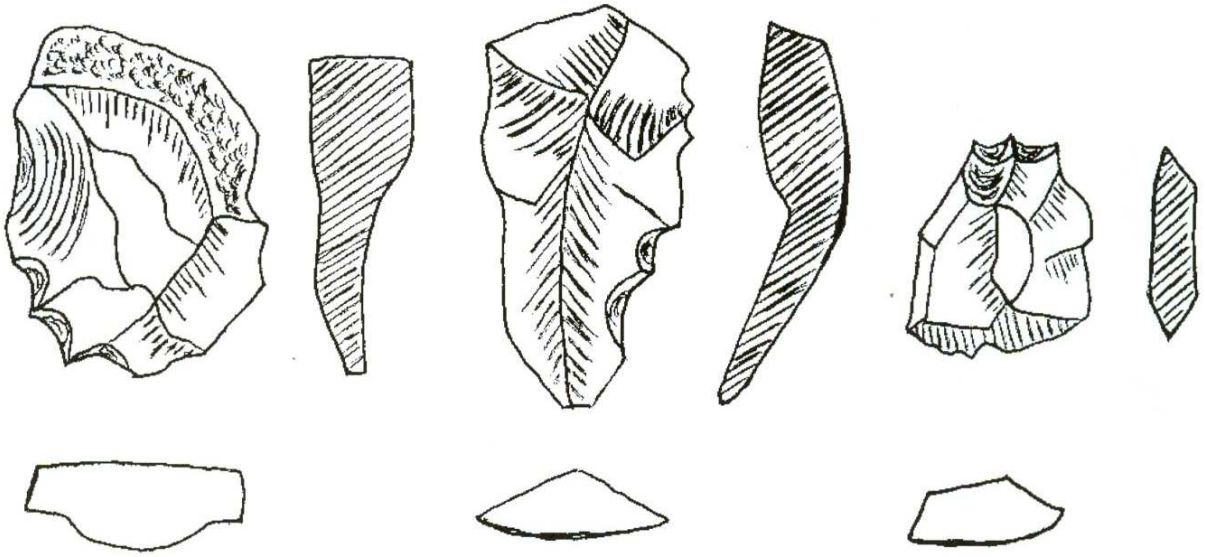

M.T. 6

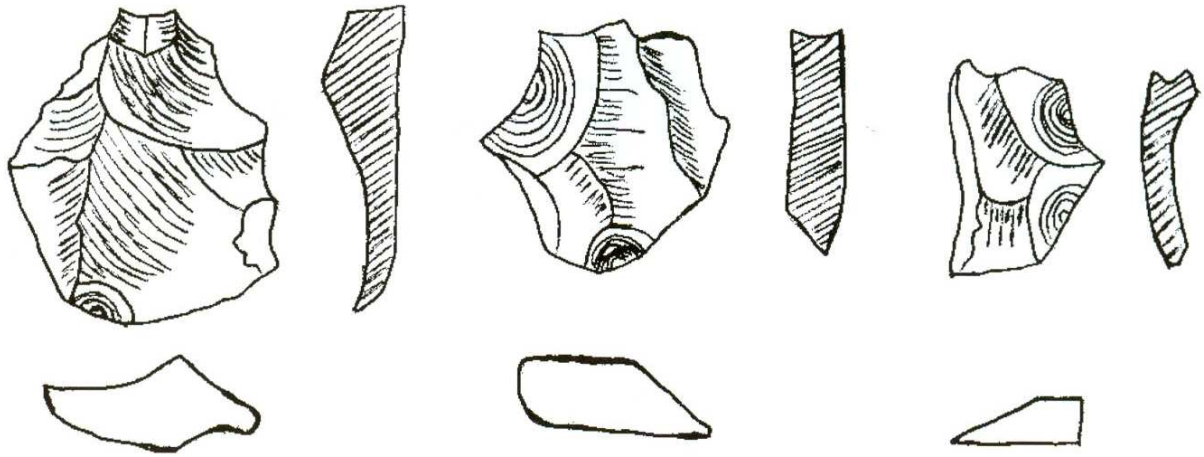
M.T. 7

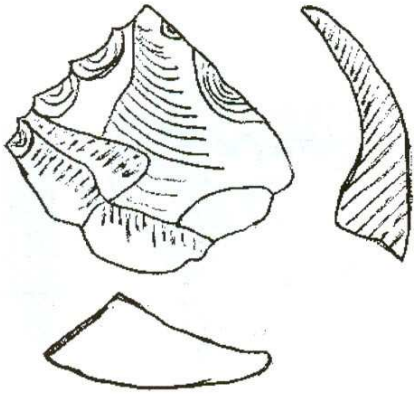
M.T. 20 M.T. 21 M.T. 22

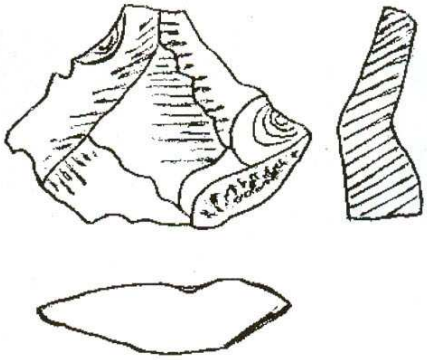
M.T. 23 M.T. 24 M.T. 25

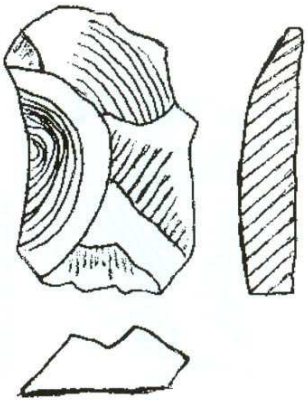
M.T. 26 M.T. 27 M.T. 28

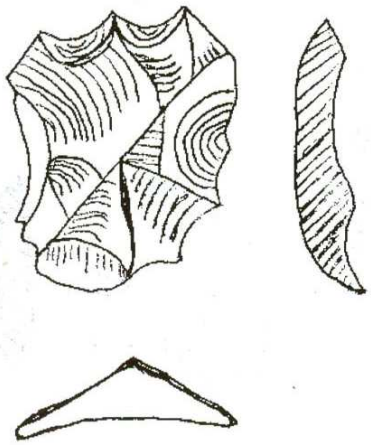
M.T. 29

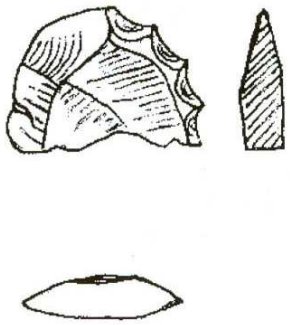
M.T. 30

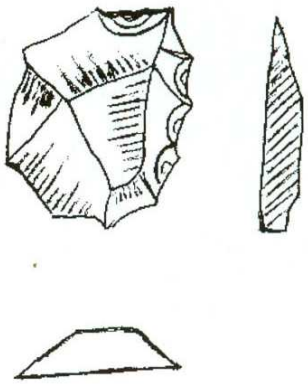
M.T. 31

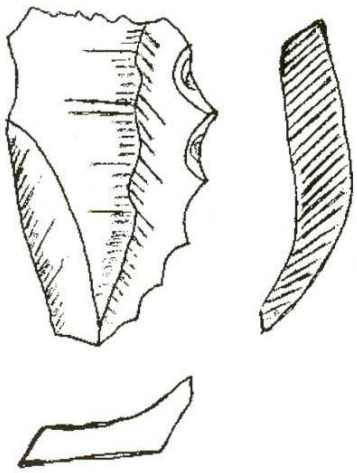
M.T. 32

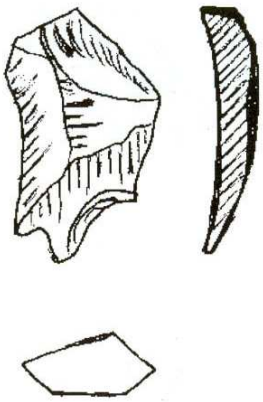
M.T. 33

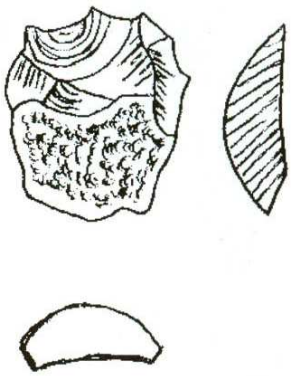
M.T. 34

M.T. 35

M.T. 36

M.T. 37

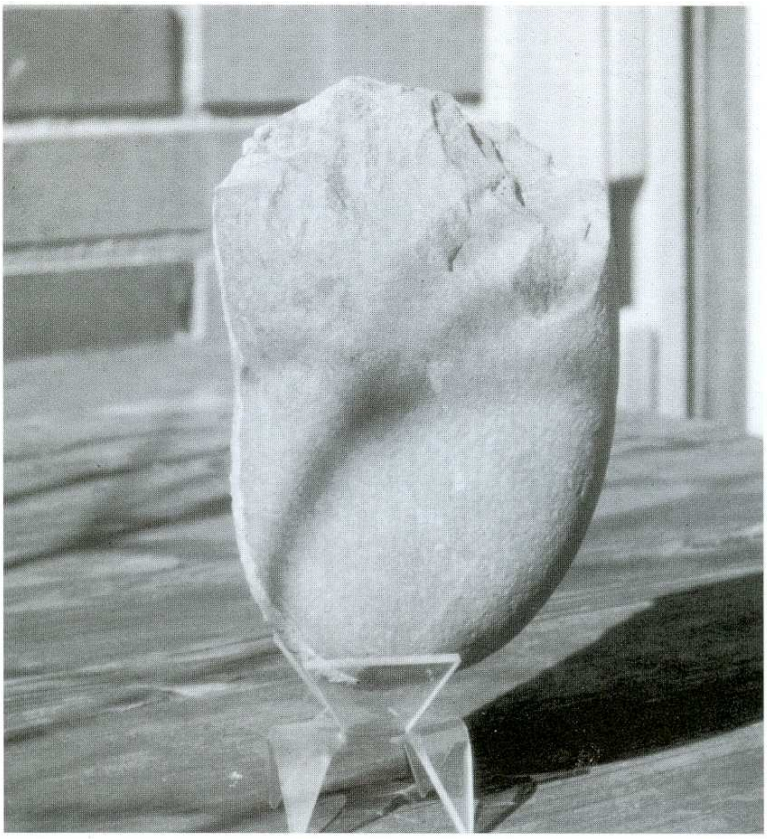

Foto 1. Chopper, emprant un gruixut còdol de quarsita, en el revers presenta forta concreció calcària

Els Fragments.
L'estació de Montaspre, estudiada en aquest article, es situa en un lloc concret del cim de dita muntanya, i s'estén uns pocs metres quadrats, identificats i delimitats, la única roca originària del lloc és la calcària, l'estudi dels fragments de diverses roques dures que necessariament han tingut que ser aportades per l'home a aquesta zona i que tenen característiques d'haver estat utilitzades són les que en aquest apartat en farem esment.

Principalment els fragments (593) corresponen a restes de talla, eines no acabades considerades per l'operari defectuoses, o que no s'ajustaven als instruments que volia fabricar i d'altres simplement trencades per l'acció natural del medi, en definitiva restes que no es poden incloure en cap grup morfotècnic, encara que formen part de la cadena operativa de talla. En alguns casos els esquerdisos de roca són molt petits, hem optat en aquest estudi referencial classificar les restes a partir dels 2 ctms. Això ens ajudarà a coneixer el tipus de minerals emprats en la confecció d'eines, i en algunes circunstàncies ampliar la informació, ja que alguns d'aquests variats mateirals no tenien referència condreta en forma d'útils acabats.

Material	Quars	Quarsita	Basalt	Calcedònia	Granit	Gneis	Pòrfir	Esquist	Conglomerat
Nombre	459	103	11	8	4	3	3	1	1

Conclusions
El Montaspre està situat en el prelitoral interior, en una cruïlla de camins ruta obligada de pas i constituïa un marc geològic-geogràfic on les comunitats prehistòriques seleccionaren el medi. El riu Ter és el punt de referència dels caçadprs axelians que s'establiren a Montaspre (Sant Julià de Ramis) i en un paisatge que l'envolta es desenvolupà tota l'activitat de l'home, trien per instalar-s'hi una zona caracteristica per tres components: riu, muntanya i prat.
El tipus de jaciment és un campament Paleolític situat a la cara sud-oest del pro-

Des de la part sud de Montaspre,
es veu al fons el Puig d'En Roca i Can Rubau,
estacions paleolítiques de Girona i el Ter.

montori, lloc que per les seves condicions afavoreix un model d'instal.lació en el qual es realitzaven activitats de tipus habitacional, estructurades en un possible campament a l'aire lliure, la producció d'instruments de treball es realitzà "in situ".
Aquesta estació omple un buit cultural, fins ara es coneixia la presència de l'home primitiu en el Paleolític arcaic i fins l'època premosteriana identificat per la indústria lítica recuperada, no se'l tornava a trobar, en el terme de Sant Julià, al Montaspre es documenta per mitjà de les eines abandonades l'estada dels axelians en aquesta zona.
Si tenim en compte que el que pot determinar una ocupació és la interpretació estructural dels fòssils tecnoculturals (fauna, indústria, estructuració de l'espai), la funció que ha tingut es reflecteix en cada una de les components estructurals del grup, així doncs, la desaparició d'una per conservació diferencial no farà variar la interpretació i l'estructuració de les altres.

Si bé un examen superficial sobre aquesta col.lecció paleolítica podria portar a la conclusió de que els seus afaiçonadors constituïen una societat rudimentària i sense complicacios, en estudi més aprofundit ens porta a creure, pel contrari que la complexitat del conjunt cultural recollit està imposat per les exigències d'integració a un medi per part d'uns homes i dones que vivien rodejats ja de certes necessitats. La diversificació de l'utillatge i el treball acurat d'algunes peces ens porten a creure que, un i altres, són producte d'una tècnica ben desenvolupada.
La indústria tipològicament i tecnològicament pertany a les darreries del Paleolític inferior (Axelià superior), en el període de la glaciació de Riss (300.000 a 120.000 anys abans d'ara).

La primera matèria triada per la confecció dels instruments és el quars (59%), per la resta s'ha emprat la quarsita (36%) relegada a una posició secundària.

La seva composició és la següent; absència de bifaços totals, alguns choppers, chopping-tools i nuclis centrípets, predomini de l'utillatge sobre esclat, en general de petites dimensions, de dèbil talla Levallois; alt percentatge de rascadores especialment laterals de retoc unifacial i algunes puntes, denticulats i osques. Segons H. de Lumley (1972) a Europa, de manera paral.lela hi ha tres grups industrials representats per A. Indústries arcaiques sobre còdol amb rars bifacials. B. Indústries de l'Axelià inferior, amb predomini dels bifacials C. Indústries a petit utillatge sobre-esclat i fragments, amb escassos bifacials.

Així doncs cal atribuir les restes materials de Montaspre al grup C. de H. De Lumley. Tanmateix cal assenyalar que després dels últims descobriments realitzats per l'equip dirigit per E. Carbonell, J. L. Arsuaga i J.M. Bermudez de Castro a la Sierra de Atapuerca (Burgos) i segons aquests investigadors l'ascendència a la Península Ibèrica seria Homo antecessor, del qual surgirien dues branques biològiques, l'una amb H. Heidelbergensis i neanderthalensis i altre l'home modern, H. Sapiens. Mont probablement el Montaspre seria ocupat en el Plistocè mitjà pels homínids pertanyents a Homo heidelbergensis.

Índústria lítica localitzada en el jaciment de Montaspre

Bibliografia

Catalunya Paleolítica, Josep Canal i Eudald Carbonell. Girona 1989

L'Achelense superior de Puig d'Esclats, La Selva (Gerona), E. Carbonell, J. Canal i N. Sanchiz a Cuadernos de Prehistoria y arqueologia Castellonense. Castelló de la Plana 1978.

La recerca durant 25 anys de l'A.A.G. en el camp del Paleolític, Pere Canton i Playà a Quadern de Treball n. 9 Girona 1998.

Les comarques gironines del Paleolític als Visigots, Pere Canton i Playà, Girona.2001.